

Počeci Škole

U Ličkom Osiku osnovana je **pučka škola** 1859. g. Nastava je započela u brvnari pa su školu zvali „drvena škola“. Prvi je učitelj bio Mile Sonkup koji je ujedno bio i trgovac.

Ivan Devčić (učitelj i pisac)

Ivan Devčić rođen je u Gospiću 1857. g. Radio je kao učitelj u Ličkom Osiku od 1882. g. Vrlo je zaslužan za razvitak Škole. Osim općih nastavnih sadržaja poučavao je djecu pčelarstvu, voćarstvu i ostalim praktičnim vještinama. Njegov je učenik bio i dr. Fran Binički.

Fran Binički (svećenik, pjesnik i prozni pisac) polazio pučku školu u Ličkom Osiku 1882.-1886.

Fran Binički rođen je u Mušaluku 1875. g. Službovao je kao svećenik u Širokoj Kuli i Ličkom Osiku. Pisao je pjesme, pripovijetke te članke za mnoge novine i časopise. 1945. godine je zatvoren u gospićkoj kaznionici, premda nevin, gdje je obolio od tifusa i umro. Pokopan je u Ličkom Osiku.

Škola do Domovinskog rata

Nastava se odvijala u naselju Stari Lički Osik sve do 50-tih god. 20. st. kada se Škola premjestila u novoizgrađenu zgradu u Novom Ličkom Osiku. Škola je u početku imala velik broj učenika – i do 900 u pojedinim školskim godinama, no sredinom 70-tih broj se učenika naglo smanjuje. Zadnje godine uoči Domovinskog rata, 1990./91. godine, škola je imala 354 učenika u 17 odjela i 35 djelatnika.

Domovinski rat i djelovanje Škole u progonstvu

Krajem kolovoza 1991. godine Novi Lički Osik i Široku Kulu okupirale su srbočetničke horde potpomognute JNA-om. Hrvati koji se nisu uspjeli izvući iz okupiranog područja bili su izvrgnuti užasnom teroru. Hrvatsko stanovništvo Široke Kule pobijeno je i masakrirano 13. 10. 1991. g. Među tim žrtvama bila je i naša spremačica Ana Orešković i učenica 7. razreda Verica Nikšić.

Dok su s okupiranog dijela granate sijale smrt, učitelji Škole započeli su nastavu u PŠ Mušaluk u kojoj je tada boravila i Hrvatska vojska. Uvjeti su bili teški – nastava u samo jednoj učionici, 51 učenik i 8 učitelja, niži razredi u jednoj, a viši u drugoj smjeni. Prva je godina bila najteža. Nastava je često prekidana zbog opće ratne opasnosti. Nedostajalo je namještaja i nastavnih sredstava. Velikim zalaganjem svih zaposlenih i donacijama dobrih ljudi kvaliteta nastave svake je godine bivala sve bolja. Učenici su postizali zavidne rezultate u učenju te dobre plasmane na natjecanjima. „Bili smo tada jedna velika obitelj: učenici i učitelji.“ (M. Kovačević) Škola u progonstvu djelovala je do 1997. g.

MOJ NAJGORI RATNI DAN

Jednoga dana moj brat i ja gonili smo kравe na pašu. Najednom smo začuli buku projektila. U usima mi je sve zazvonilo. Zaklonili smo se iza zidnog kamena. Srce mi je sišlo u pete. U zaklonu smo ostali oko sat vremena. Pucnjava se primirila, a meni je srce još bilo u peti.

Krenuli smo kući. Ušli smo u nekakvu šikaru. Odjednom sam začuo čudasan zvuk: bio je to neprijateljski zrakoplov. Pomislim u sebi: »Tko ovdje može ostati živ?« Išli smo šikarom od drveta do drveta. Došli smo blizu sela, ali se nitko nije čuo. Počeo sam trčati što sam brže mogao. Uletio sam u kuću.

Mama je povikala:

– Jure, Mile, jeste li to vi?

Niz njezino je lice tekla suza za suzom. Povikao sam:

– Dajte nam štogod za jelo jer smo gladni kao vukovi!

Mile Holjevac, 5. r.
Lički Osik (Mušaluk)

Školsko područje OŠ dr. Franje Tuđmana Lički Osik obuhvaća: *Lički Osik, Mušaluk, Budak, Široku Kulu i Ostrvicu.*

Lički Osik

Lički Osik nalazi se uz glavne ceste, koje iz Gospića vode u Otočac i Plitvička jezera. Toj činjenici ima Osik pripisati svoj napredak u 19. stoljeću. U Osik je, naime, godine 1842. prenesena rimokatolička župa sv. Josipa iz sela Budaka. U Osiku je nakon razvojačenja Krajine uređena upravna općina u kojoj je bilo, prema popisu iz 1857. g., 253 stanovnika.

Mušaluk

Mušaluk je oveće selo smješteno između Ličkog Osika i rijeke Like. Tamo se nalazi rimokatolička kapela sv. Duha, koju je 1700. dao graditi pop Marko Mesić. On je odredio da ga iza smrti i pokopaju u toj crkvi. Pučka je škola osnovana 1929. g., a zgrada sagrađena 1932. g. Mušalučka škola prestala je djelovati 2009. g.

Široka Kula

Široka Kula smještena je na zapadnim obroncima ličkog sredogorja i u povijesti je bila značajno mjesto u ovom dijelu Like. Pučka je škola osnovana 1834. g. Škole su postojale i u današnjim zaseocima Široke Kule – Kuzmanovači (1935.) i Podovima (1937.). Škola je u Širokoj Kuli djelovala do Domovinskog rata.

Ostrvica

Škola u Ostrvici je osnovana 1868. g. i djelovala do Domovinskog rata.

Škola danas

Od rujna 1997. Škola ponovno djeluje u zgradi u Novom Ličkom Osiku. Zgrada je obnavljana 1997. te 2004. g. i danas je u cijelosti u funkciji. Škola je 2003. g. preimenovana u **OŠ dr. Franje Tuđmana Lički Osik**. Danas Školu pohađa 305 učenika u 17 odjela, a zaposlena su 43 djelatnika. Nastava se izvodi u kabinetima koji su vrlo dobro opremljeni. Osim obveznog odgojno obrazovnog rada u Školi, održava se i mnogo izvannastavnih aktivnosti tijekom poslijepodnevni sati u koje se djeca mogu uključiti. Održavaju se i razne priredbe i manifestacije u kojima učenici i učitelji pokazuju rezultate svog rada. Godine 2007. pokrenuli smo izdavanje časopisa Vrutak kojim se jako ponosimo kao i internetskom stranicom škole (os-licki-osik.skole.hr) koju uređuje učitelj informatike s učenicima.

Osnovna škola dr. Franje Tuđmana Lički Osik
Riječka 2, HR-53201 Lički Osik
Tel. 053 639 220, 053 639 202, 053 672 272
Fax 053 672 242
os-licki-osik.skole.hr
licki-osik@skole.t-com.hr

150 godina škole u Ličkom Osiku
1859. – 2009.

